

informativni

glasilo ravenskih železarjev

fuzinar

Leto 45

Ravne na Koroškem, novembra 2008

št. 11

MEDNARODNI KIPARSKI SIMPOZIJ FORMA VIVA RAVNE 2008

Forma viva Sonični oblak že postavljena

V industrijskem delu mesta, ki želi postati prepoznavno tudi po skulpturah forme vive, je bila v četrtek, 23. oktobra, slovesnost ob postavitvi Soničnega oblaka pred stavbo Sistemske tehnike.

Foto: Matej Kodrin.

Ravenski župan mag. **Tomaž Rožen** je spomnil na dolgoletno kulturno tradicijo, simpozije forme vive, kot stik med mestom in gospodarstvom, ki je tudi družbeno odgovorno. Predsednik upravnega odbora družbe Skupina Viator & Vektor **Zdenko Pavček** je v imenu krovne družbe in Sistemske tehnike zagotovil, da bodo tudi v prihodnje aktivni udeleženci okolja, v katerem delujejo, enako pa pričakujejo tudi od drugih podjetij. Na pomen podpore gospodarstva pri izpeljavi letošnjega simpozija je opozorila tudi **Brigita Rajšter**, direktorica Koroškega pokrajinskega muzeja, ki je omenila tudi posebnost kiparskega ustvarjanja v središču delovnih procesov, kar je za umetnike posebna izkušnja in preizkušnja hkrati.

Mag. **Simona Javornik**, vodja projekta, je poudarila, da identiteto Raven gradi jeklo in da so s tradicijo jeklarstva prepojene vse plasti življenja v mestu. Monumentalne skulpture, ustvarjene med letoma 1964 in 1989, so nastajale ob podpori Železarne Ravne in ljudi, odprtih za novosti tudi v kiparstvu, je dejala. »Današnji dan, ko miselnost ni usmerjena v kolektivno in ko je redkost vlaganje v javno kulturno infrastrukturo, je organizirati simpozij težje in zato smo toliko bolj ponosni, da smo ga izpeljali ter je mesto pridobilo pomembne in kakovostne javne plastike.«

Poleg družbeno odgovornih podjetij pa so za uspešen projekt zaslužni predvsem ljudje. »V štirinajstih dneh smo dostikrat improvizirali, kar se navsezadnje za vsak ustvarjalni proces tudi spodobi, večinoma pa so situacije reševali strokovni kadri Sistemske tehnike ter izjemni delavci, ki so z neverjetnim občutkom soustvarjali zahteven projekt. Naj se zahvalim dr. **Milanu Švajgerju**, **Bojani Epšek**, **Dušanu Pahorju**, **Lazu Saviču**, **Darku Marinču**, še prav posebej pa **Niku Pogorevcu**, **Dušanu Stropniku** in **Jožetu Kolmanu** ter ne nazadnje kolegu **Romanu Habru**. Brez vas današnjega odprtja ne bi bilo,« je sodelavce pri projektu pohvalila Javornikova in se za nasvete ter moralno podporo zahvalila tudi **Francu Faletu**.

Skulptura, na katero je mogoče zaigrati

»Avtorja sta predstavnika mlajše generacije umetnikov na sicer različnih področjih, vendar sta v sodobnem likovnem oblikovanju našla stično točko prav v večplastnih skulpturah. Sonični oblak ni prva izmed njunih skulptur, kjer je fizično-formalna prisotnost nadgrajena z zvočnimi kvalitetami, je pa zagotovo najbolj monumentalna in bo konceptualno tudi najbolj na preizkušnji zaradi izpostavljene lege in vplivov okolja,« je o delu kiparja, mag. **Boštjana Drinovca**, in **Primoža Oberžana**, glasbenika, dejala Simona Javornik.

Slednji je o skulpturi, ki so ji ljudje že nadeli ime vesoljska ladja oziroma postaja, rekel, da sta jo želela s kolegom oživiti, kakršna naj bi prava forma viva (živa oblika) tudi bila. Optični moment, ko resonator v nerjavečem jeklu odseva okolico, sta okrepila še z živostjo, z v vetru vrtečimi se vetrnicami, ter z zvokom, ki ga iz skulpture izvljajajo mimoidoči, ko zaigrajo na njene strune.

A. Č.

Primož Oberžan je takole zaigral na strune Soničnega oblaka.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Udeleženci otvoritve: Zdenko Pavček, predsednik upravnega odbora družbe Skupina Viator & Vektor; Bojana Epšek, izvršna direktorica v Sistemske tehniki; Franc Fale, nekdanji direktor Železarne Ravne in pobudnik kiparskih simpozijev; udeleženci letošnjega simpozija: mag. Roman Makše, mag. Boštjan Drinovec in Primož Oberžan (v ozadju Roman Haber iz Koroškega pokrajinskega muzeja).

Tri nove skulpture za mesto forme vive

Na septembrskem mednarodnem kiparskem simpoziju so nastale tri skulpture štirih avtorjev. Medtem ko Sonični oblak že stoji na svojem stalnem mestu pred poslovno zgradbo Sistemske tehnike, bosta drugi dve skulpturi v park oziroma mestno jedro postavljeni aprila prihodnje leto. Zdaj sta v muzejskem kompleksu.

A. Č.

Foto: Tomo Jeseničnik.

Boštjan Drinovec (v ozadju levo) in Primož Oberžan (v ospredju) sta skulpturo sestavila v hali Sistemske tehnike.

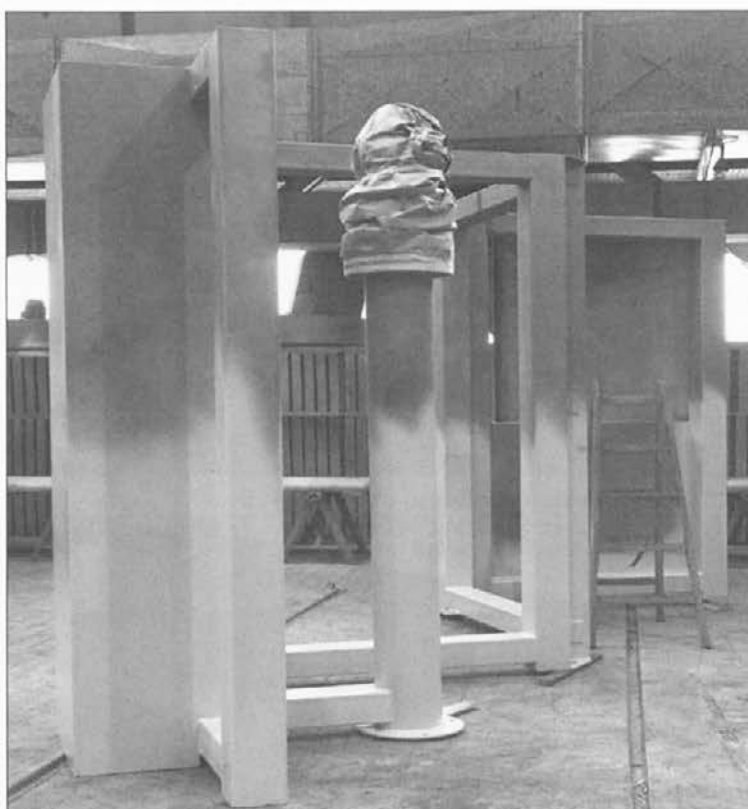

Foto: Tomo Jeseničnik.

Od tu do tam, skulptura mag. Romana Makšeta

Foto: Tomo Jeseničnik.

Sonični oblak kiparja mag. Boštjana Drinovca in glasbenika Primoža Oberžana

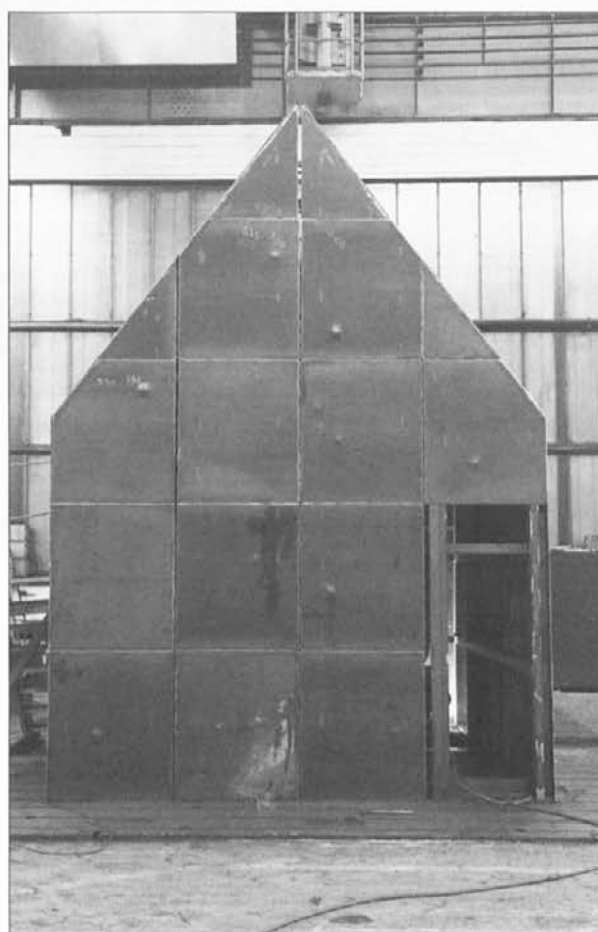

Foto: Tomo Jeseničnik.

Zlata hiša Graziana Pompilija, prav tako kot Makšetova skulptura izdelana v hali Strojev.

12. OKTOBER – PRAZNIK MESTA RAVNE NA KOROŠKEM

Letos v znamenju 760. obletnice prve omembe Guštanja v pisnih virih

12. oktobra 1942 je bil na Navrškem vrhu ustanovljen odbor OF za Guštanj in v spomin na ta dan mesto Ravne praznuje svoj praznik. Letos se je zvrstilo kar nekaj prireditev: 8. oktobra otvoritev prenovljene ceste Strojnska Reka–Lipovnik, 11. oktobra osrednja prireditev s slavnostno sejo četrtnih skupnosti, svečanostjo in z družabnim srečanjem ter s podelitvijo priznanj za najbolj urejeno stavbo in polaganjem venca pri spomeniku OF.

Objavljamo **utrinke z otvoritve prenovljenega dela mestnega jedra**, od avtobusne postaje do ploščadi pred Tušem, ki je potekala 9. oktobra, združena s predstavitvijo kiparskega simpozija Ravne 2008.

A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

1800 m² površin je zdaj, po načrtih arhitektke Tine Jeseničnik iz studia Varia, urejenih in dostopnih vsem, tudi invalidom.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Kmalu bo nameščena še manjkajoča oprema: klopi (že postavljene po zaključku redakcije), koši za odpadke, stojala za kolesa in t. i. konfini.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Nastopila sta ŽPZ Korošice Društva upokojencev Ravne pod vodstvom dirigenta Marijana Gerdeja in folklorna skupina Anzej Panzej OŠ Prežihovega Voranca (v ospredju harmonikar Blaž Potočnik).

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Splet ljudskih plesov na ploščadi, ki bo tudi v prihodnje pogosto prizorišče prireditvev, saj je zaprta za promet.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Otvoritveni trak so prerezali: ravenski župan mag. Tomaž Rožen, vodja projekta prenove trga Anita Potočnik Slivnik in Bernhard Jakopitsch, direktor podjetja Kostmann.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Prišla sta tudi Bernhard Jakopitsch (tretji z leve), direktor podjetja Kostmann, izvajalca gradbenih del, in nadzornik del Janez Mačič (prvi z leve) ter bila v družbi direktorice občinske uprave Vesne Kozlar (druga z leve) in Vlaste Soršak ponosna na pohvale, ki jima jih je izrekel ravenski župan Tomaž Rožen.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Župan Tomaž Rožen in vodja projekta Anita Potočnik Slivnik nista skrivala zadovoljstva, ker se je uresničila dolgo pričakovana obnova trga, vredna 450.000 evrov, od katerih jih je bilo 166.000 sofinanciranih iz evropskih skladov.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Obnovljena, tako kot letos še štiri forme vive na Ravnah, je tudi skulptura Yukija Oyanagija iz leta 1975, ki stoji pred Tušem.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Ob projekciji foto izsekov nastajanja skulptur za formo vivo, ujetih v objektiv Toma Jeseničnika, sta jih občanom na prenovljeni ploščadi predstavili Brigita Rajšter, direktorica Koroškega pokrajinskega muzeja, in mag. Simona Javornik, vodja projekta.

VAJA V PETROLU ENERGETIKI

Požar v pisarni sektorja RPD

V petek, 17. oktobra, ob 13. uri je zaradi kratkega stika zagorelo na kopirnem stroju, požar pa se je razširil po pisarni v prvem nadstropju sektorja Razvoj, proizvodnja in distribucija (RPD) v Petrolu Energetiki. Zaposleni so opazili dim ter nemudoma obvestili Koroški gasilski zavod po telefonski številki 6666 in zapustili prostore. Dežurna ekipa gasilcev se je takoj odzvala.

Takšen je bil scenarij vaje, s katero so v Petrolu Energetiki preverjali ravnanje zaposlenih ob večjem požaru ali nesreči, njihovo poučenost o načrtu evakuacije, ustreznost evakuacijskih poti, zasilnih izhodov ter zasilne razsvetljave in pripravljenost enote za posredovanje.

Vaja je bila tudi priložnost, da zaposleni obnovijo znanje in spretnosti gašenja začetnega požara z aparati na prah in s CO₂.

A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Zaposleni so se po evakuaciji iz gorečih in zakajenih delovnih prostorov umaknili na zbirno mesto, ki je na parkirišču pred zgradbo sektorja RPD; nadrejeni so tako lahko preverili, ali so vsi.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Teorijo je najbolje preveriti v praksi, zato je kar nekaj mož preizkusilo, kako se pogasi začetni požar.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Na prizorišču požara sta prihitela gasilska avtomobila, gasilci so si nadeli dihalne aparate, vodja intervencije pa je, ko so mu zaposleni povedali, da v prostorih ni več sodelavcev, nemudoma odredil gašenje.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Gasilca sta sodelavcem RPD-ja razložila, katere gasilne aparate poznamo in kakšen je postopek gašenja z njimi.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Uporaba gasilnega aparata je bila pravilna, ogenj je pogašen, nanj spominja le še močan dim; če resnično zagori, bo ukrepanje primerno.

FUNDACIJA AVGUSTA KUCHARJA PODELILA NAGRADE ZA LETO 2008

Franc Čegovnik – prejemnik nagrade Avgusta Kuharja za življenjsko delo

Fundacija Avgusta Kuharja je 23. oktobra letos na Bledu na posvetu Zveze društev varnostnih inženirjev Slovenije dvanajstič podelila nagrade in priznanja Avgusta Kuharja za izjemne dosežke v stroki varnosti in zdravju pri delu.

Nagrado Avgusta Kuharja za življenjsko delo v stroki varnosti in zdravja pri delu je dobil varnostni inženir Franc Čegovnik.

Foto: Janez Fabijan.

Franc Čegovnik (v sredini) v družbi mag. Milana Srne, dobitnika nagrade Avgusta Kuharja za strokovne dosežke v letu 2008 (levo), in Mirka Vošnerja, predsednika Zbornice varnosti in zdravja pri delu

Iz utemeljitve

Upokojeni varnostni inženir Franc Čegovnik je vseh 40 let delovne dobe delal v Železarni Ravne.

Za varnost pri delu zagreti generalni direktor železarnarje je opazil zanimanje Franca Čegovnika za vprašanja varnosti in zdravja pri delu in mu leta 1963 ponudil delo v Oddelku higiensko tehničnega varstva, ki ga je vodil Avgust Kuhar. Po prevzemu oddelka je najprej odpravil pomanjkljivosti, zlasti glede žerjavov. Oddelek se je kadrovske okrepil ter začel evidentirati in raziskovati poškodbe pri delu. Vsak mesec so delavskemu svetu in komisijam poročali in predlagali ukrepe. Kuharjevih 10 % poškodovanih delavcev so znižali na 4,7 %, kar je bil izjemen dosežek med jugoslovanskimi železarnami in v predelovalni industriji nasploh.

Franco Čegovnik je nadaljeval Kuharjevo delo pri pisnih varnostnih navodilih. Za nove delavce so v železarni, prvi v državi, vpeljali tridnevno uvajalno usposabljanje. Lesene cokle so do leta 1966 zamenjali varnejši čevlji z lesenimi podplati, v hladnih obratih pa so nosili čevlje z jekleno kapico. Nabavili so zaščitne rokavice iz usnja in leta 1969 so po nemškem vzoru uvedli zaščitne čelade.

Oddelek je začel sodelovati z dr. Jankom Sušnikom, specialistom medicine dela, ter z drugimi strokovnjaki. Razvojna služba je iskala tehnične rešitve za čistilne naprave.

Oddelek je pripravil sezname ljudi, ki so bili zaradi znojenja upravičeni do različnih vrst pijače. Uvedli so alkoskope, prepovedali uživanje alkohola. Delavci so bili upravičeni do prehrane med delom, tisti z zdravstvenimi težavami pa do dietne prehrane. Oddelek je nabavil aparature za merjenje hrupa, prahu in kemične analize. Za delo v območjih ekstremnega hrupa so uvedli zaščitno vato in ušesne školjke. Vpeljano je bilo kolektivno nezgodno zavarovanje.

Zdravstvena ocena in analiza delovnih mest v železarni (na podlagi hrupa, vibracij, osvetljenosti ipd.) avtorja dr. Janka Sušnika je bila predhodnica današnje ocene tveganja, saj je omogočala sistemski pristop pri varovanju zdravja delavcev in zato pritegnila pozornost slovenske javnosti.

Mirko Vošner, direktor podjetja BVD Ravne:

»Vesel sem, da je nagrado dobil moj učitelj, do leta 1990. vodja službe za varstvo pri delu, predhodnice našega podjetja. Prepričan sem, da je nagrada prišla v prave roke, kar so potrdile tudi ovacije na Bledu. Nagrajenec je med drugim dejal, da ga veseli, ker v BVD-ju nadaljujemo tradicijo in skrbimo za strokovni razvoj varnosti in zdravja pri delu.«

Prispevek k razvoju stroke

Franc Čegovnik je bil član najstarejšega Društva varnostnih inženirjev in tehnikov Ljubljana in kasneje Društva varnostnih inženirjev Velenje. Ukrepe, ki so jih uvajali v železarni, in celo posebna dodatna navodila na delovnih mestih je predstavljal na posvetih Zveze društev varnostnih inženirjev in tehnikov Slovenije. V sodelovanju z Jankom Švajgerjem je v reviji Delo in varnost objavljaj analize, ki so bile pripravljene za delavski svet železarne. Pisal je za časopis Koroški fužinar. Pravilniki o varnem delu železarne so bili osnova za pravilnike v drugih koroških pa tudi slovenskih in jugoslovanskih podjetjih. Železarna Ravne je tudi zato v osemdesetih letih prejšnjega stoletja prejela najvišje jugoslovansko priznanje Avnoj.

Ocena dosežka

Franc Čegovnik je vodil službo varstva pri delu Železarne Ravne v obdobju, ko je ta postajala z visoko produktivnostjo in gospodarsko rastjo razvijajočemu se slovenskemu in jugoslovanskemu gospodarstvu vzor sistemske skrbi za varnost in zdravje delavcev. (...) Združil je svoj instinkt za varovanje človeka z marljivim študijem in s pridobivanjem znanja doma in v tujini. Bil je inovator, ki je iskal učinkovite rešitve varnostnih vprašanj v tehnologiji, organizaciji dela, usposabljanju in zdravstvenem varstvu delavcev ter svoja spoznanja nesebično posređoval naprej.

A. Č.

Vir: publikacija Fundacije Avgusta Kuharja

KOTIČEK ZA ZDRAVJE

Ne zanemarjajmo duševnega zdravja

10. oktobra obeležujemo svetovni dan duševnega zdravja. Takrat bi bilo prav, da poleg skrbi za telesno zdravje posvetimo svoje misli tudi lastnemu duševnemu zdravju in duševnemu zdravju bližnjih.

Ali skrbim za svoje duševno zdravje? Ali si vzamem vsak dan vsaj nekaj časa zase, za tisto, kar me veseli, osrečuje? Ali sproti rešujem svoje stiske? Ali se znam pomiriti, odložiti breme ...? Ali sem danes zjutraj polepšal/a dan kakšnemu znancu ali celo neznancu (saj veste, preprost nasmeš)? Ali prepoznam stisko drugih? Ali jo sploh želim videti?

To je le nekaj vprašanj v razmislek vsem nam, ki zaradi vsakdanjega hitenja in pritiskov sodobnega sveta pozabljamo nase in na druge. Zato je želel letošnji svetovni dan duševnega zdravja posvetiti duševnim boleznim in duševnemu zdravju **enako pozornost in podporo, ki jo imajo druge bolezni ali zdravstvena vprašanja že vrsto let.** Letošnje geslo Duševno zdravje kot globalna prioriteta: s civilnim zagovorništvom in z delovanjem krepiti programe in storitve za duševno zdravje spodbuja stalno zagovorništvo z jasnimi in s koordiniranimi sporočili, pri čemer je to naloga vsakega državljanca in ne le politikov, nevladnih organizacij, javnih ustanov in drugih.

Kakšno je duševno počutje mladine na Koroškem

Raziskava, ki je bila lani opravljena na Koroškem med mladostniki v starosti 15 in 16 let, je pokazala, da imajo ti v primerjavi z raziskavo pred štiri leti **več težav z motivacijo**. 27 % vprašanih je v zadnjem tednu pred anketiranjem pogosto ali večino časa čutilo, da se morajo zelo truditi in se prav prisiliti, da storijo, kar je treba storiti (leta 2003 – 20 %). Prav tako jih je v tem času več navedlo, da so doživljali **občutke žalosti** (leta 2007 – 24 %, leta 2003 – 22 %). Dekleta so pogosteje

kot fantje navajala, da so bila brez teka, imela težave s koncentracijo, bila potrta in žalostna ter se morala zelo truditi, da so kaj storila.

Ohladili so se tudi odnosi v družini. Topline in skrbi staršev je skoraj vedno oziroma pogosto deležnih 80 % vprašanih (leta 2003 – 84 %). Čustveno podporo staršev ima vedno oziroma pogosto 78 % vprašanih (leta 2003 – 80 %). Z odnosom, ki ga imajo z materjo, je zadovoljnih 82 % (leta 2003 – 88 %), z odnosom, ki ga imajo z očetom, pa 76 % (leta 2003 – 81 %) vprašanih.

Aktivnosti zavoda

Izvedli smo delavnico o obvladovanju in prepoznavanju duševnih stisk za gasilce in za splošno javnost v Radljah.

Vsem osnovnim šolam na Koroškem smo posređovali priročnik Ko učenca stresa stres, ki ga je lani izdal Inštitut za varovanje zdravja RS. Za pedagoške in svetovalne delavce srednjih šol smo izpejljali delavnico Zdrav življenjski slog srednješolcev – Izbrana poglavja iz duševnega zdravja.

Marijana Kašnik Janet,
Zavod za zdravstveno varstvo Ravne

Viri:

– World Federation for Mental Health. Dostopno na spletni strani: <http://www.wfmh.org/00WorldMentalHealthDay.htm>

– Podatki ZZV Ravne (ESPAD 2007 za koroško regijo)

SLAVKO PREGL GOST KOROŠKIH KULTURNIH MOZAIKOV

»Slovinci veliko beremo«

Slavko Pregl, pisatelj, basnopisec, založnik, urednik, nekdanji predsednik Bralne značke Slovenije in sedanji predsednik Društva slovenskih pisateljev, je bil prav primeren sogovornik o bralni kulturi na Slovenskem. Čeprav si Slovenci v povprečju v knjižnicah izposodimo 12 knjig na leto, kar je veliko, pa je po njegovem mnenju vprašljiva kakovost prebranega gradiva, saj ne izbiramo radi domače izvirne literature, temveč segamo po prevedenih kriminalkah, ljubezenskih romanih in podobnem. Ker kupimo v povprečju le po dve knjigi na leto, so v slabem položaju tudi slovenski založniki, razmer pa jim ne olajša niti politika. Pregl na primer nasprotuje davku na knjigo in ugotavlja, da je v državnem proračunu vse manj denarja za knjigo. Opozarja, da je cenjenost literarnega ustvarjanja pri nas drastično padla. Nekaj primerjav: V EU je povprečna letna subvencija za kravo 500 evrov, povprečno letno knjižnično nadomestilo pri nas pa znaša 450 evrov. Če bi želel pisatelj imeti enako plačo kot predsednik DARS-a, bi moral na leto napisati 5200 stani besedila. Razlika med načrtovano in dejansko vrednostjo Šentviškega predora je enaka teoretičnim 40-letnim mesečnim prejemkom 2000 evrov za 100 pisateljev. Na začetku pisateljske kariere je Pregl za avtorsko polo (16 strani) dobil povprečno slovensko plačo, zdaj pa je ta znesek le še četrtski ...

A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

S Slavkom Preglom se je 14. oktobra pogovarjala mag. Irena Oder, direktorica Koroške osrednje knjižnice, ki mu je podarila mapo Golobovih lesorezov Nmv čriez izaro.

TURISTIČNO-INFORMACIJSKI CENTER (TIC) PREVALJE IN PLANINSKA INFORMATIVNA PISARNA PLANINSKEGA DRUŠTVA (PD) PREVALJE

Skupna pisarna za turiste in planince

V sodelovanju prevaljske občine in tamkajšnjega PD je v društvenem prostoru na Trgu 56 nastala skupna pisarna, kjer bodo planinci lahko podaljševali članarino, se prijavljali na izlete ter dobili informacije o planinskih poteh, vsi drugi obiskovalci pa vse informacije o turistični ponudbi na Prevaljah. Pisarna je za zdaj odprta ob četrtek in petek popoldan ter ob sobotah dopoldan.

A. Č.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Lokacija pisarne je zelo dobra, saj je v središču kraja, ob avtobusni postaji. Kmalu bodo uredili še podest, sanitarije in fasado ter pred vhomod namestili ekran, kjer bo mogoč samopostrežni dostop do turističnih informacij.

Foto: Andreja Čibron - Kodrin.

Zasluzni za novo pridobitev, ki naj bi spodbujala planinstvo in turizem: Jože Merc, predsednik PD Prevalje; dr. Matic Tasič, župan občine Prevalje, in Hedvika Gorenšek, predsednica občinske komisije za turizem.

SODELAVCU IVANU KORENU V SPOMIN

Spoštovani Ivan, dragi Jani, pozdravljen, Ivek!

V četrtek prejšnji teden sva še reševala skupne naloge, v petek sem te prav tako potreboval, vendar te nisem uspel doklicati. Sodelavec iz biroja mi je povedal, da te ni v službi. Že čez kratek čas pa sem izvedel, da si odšel za vedno. Tako se bova poslej srečevala le še v svetu spominov.

Ko smo te ogovarjali, smo uporabljali različna imena. V službi, med strokovnimi sodelavci in poslovnimi partnerji si bil Ivan, domači, posebno brat, so te pogosto ogovorili z Jani, zame si bil največkrat Ivek. Ne glede na to, kako te je kdo poimenoval, si se vedno odzval in našel čas za sogovornika. Večina pogovorov je bila povezana z nalogami in delom s področja konstruiranja, ob redkih trenutkih pa si se za hip odprl in ukresala se je kakšna domisljica, ki nas je vedno znova prijetno presenetila, saj smo bili sicer navajeni predvsem tvoje umirjenosti, celo zadržanosti.

Rodil si se očetu Alojzu in mami Boženi, ki sta prišla takoj po končani drugi svetovni vojni na Ravne na Koroškem iz Primorske. Po težkih letih vojne, v kateri sta oba aktivno sodelovala, sta posvetila svoje moči gradnji fabrike, kraja in družine. Bil si starejši od dveh otrok, rodil si se leta 1947 v Slovenj Gradcu.

Šolanje si začel na Ravnah na Koroškem, kjer si končal osnovno šolo in gimnazijo. S svojim pristopom do znanja, s svojo marljivostjo in vztrajnostjo si nato nadaljeval tudi na fakulteti. Izbral si študij strojništva in ga zelo uspešno končal.

Popolnoma si se zavezal stroki in vse življenje skrbel za izpopolnjevanje svojega znanja. Tako si lahko vedno odgovoril na vse izzive iz konstruiranja, ki so bili postavljeni pred tebe in tvoje sodelavce. Teh ni bilo malo, saj je bilo treba izdelati načrte za izdelke z najrazličnejših področij strojogradnje, stiskalnic, paketirk, kovaških valjark, kasneje pa za različne metalurške naprave in proizvode za vojaške potrebe. Sodelavci smo cenili tvoje znanje in delo, čeprav si nas včasih težko prepričal, da se v stroki ne splača ubirati bližnjic, ampak je treba njena pravila vedno spoštovati. Tvoje spremljanje strokovne literature in v zadnjih letih tehničnih informacij na internetu ti je vedno omogočalo, da so tvoje zamisli sledile zadnjemu tehničnemu nivoju in vedenju o proizvodu, ki si ga takrat konstruiral. V konstrukcijskem biroju si prehodil vse razvojne stopnje. Bil si tudi njegov vodja.

Da bi svoji strokovnosti dal še piko na i, si naredil tudi strokovni izpit iz strojništva. S tem si pridobil še več kompetenc za svoje delo in dodatno težo argumentom, ko si zagovarjal svoje konstrukcijske rešitve ali rešitve sodelavcev iz biroja.

Nobena novost te ni prestrašila, saj si vedel, da si z znanjem, ki ga imaš in ki si ga po potrebi na novo pridobil, lahko kos vsem novim nalogam. Tako si bil eden od redkih, ki si ob pojavu standarda vodenja kakovosti ISO 9001 in kasneje standarda o ravnanju z okoljem ISO 14001 takoj razumel njun pomen za še boljše organiziranje dela. Oba si vzorno uvedel v svoje delovno okolje. Tega nisi storil le formalno, ampak vsebinsko s potrebnim razumevanjem, tako da so bile od njune uporabe koristi in ne nepotrebno administriranje ter blokade. V teh dveh standardih si videl odlično orodje za zagotavljanje preglednosti in ocenjevanje rezultatov dela v biroju ter prepotrebno skrb za primerno ravnanje z okoljem, ki ga je človeštvo s svojim malomarnim in neodgovornim odnosom do danes tako prizadelo.

Poleg strojništva, kateremu si posvetil vse svoje moči, si se izkazal še kot rezervni častnik. Po končanem vojaškem roku si aktivno deloval v štabu teritorialne obrambe naše občine. Tudi tam si se odlikoval. Za dobro opravljene naloge na področju tehnike in drugih materialnih sredstev si redno napredoval ter dosegel čin majorja. To tvoje posebno znanje smo uporabili tudi v podjetju, kjer si bil aktiven nosilec različnih nalog iz varovanja in zaščite.

Fabrika, služba, strojništvo, konstrukcijski izzivi so bili jedro tvojega življenja. V njem sta bila svetli zvezdi tudi nečakinja Andreja in nečak Aleš. Pomenila sta ti vse in enako tudi ti njima. Z njima si uresničeval tudi enega od

redkih hobijev – hojo v planine. S svojim odnosom do strojništva in ponosom nad doseženim si navdušil tudi nečaka Aleša, da sledi tvoji strokovni poti. Tako se je tudi on odločil za študij strojništva. Žal nisi dočakal njegove diplome, ki bi se je zagotovo veselil tako, kot si se veselil njegove poroke.

Do sebe si bil bolj mačehovski. Svoje težave si skrival in jih skušal reševati sam, še posebej po mami smrti. Tako je tudi tvoj brat težko našel pot do tvoje notranjosti. Dobro te je poznal, zato je v tvojih očeh in v tvojem obnašanju vedno prepoznal trenutke, ko si bil prepotruden pomoči, a si sam menil, da je še ne potrebuješ, da boš zmogel sam, brez obremenjevanja svojih bližnjih. V mislih imam težko prometno nesrečo, ki si jo doživel pri Paračinu med službenim potovanjem, ko kar nisi hotel priznati in pokazati, da potrebuješ dobro zdravniško pomoč. Pa si jo, in brat je poskrbel, da si jo še pravočasno dobil. Pomagal ti je tudi nekaj let kasneje, ko je prišla zdravniška rešitev po njegovi intervenciji prav tako v zadnjem trenutku. Podobno je bilo tudi po zadnjem sistematičnem pregledu, ki je pokazal, da tvoje zdravstveno stanje ni najboljšo. Čeprav mlajši, te je brat tudi tokrat le prepričal, da se vsega samo z zdravim in vzornim načinom življenja ne da ozdraviti ter je treba zaupati in sprejeti tudi pomoč zdravnika. Do sebe si bil vedno prestrog. Dobro je bilo, da si bil del bratove družine, ki te je natančno poznala in ti je lahko priskočila na pomoč, ko je bilo potrebno.

Ena od zadnjih nalog, ki si jih uspešno rešil, je bilo tudi sodelovanje pri letošnji formi vivi. S sodelavcem Karlijem sta poskrbela, da so postale zamisli umetnikov kiparjev trdna konstrukcija, in za tehnične podloge, kot so jih vajeni naši sodelavci, ki so tudi sodelovali pri izdelavi skulptur. Kot pravi konstrukter si spremljal tudi njihovo izdelavo. Del tebe bo tako za vedno vtkan v ti skulpturi in tiste, ki poznajo tvoje sodelovanje pri njihovem nastajanju, bosta spominjali tudi na tebe.

Tvoje življenje se je po naključju končalo z zaključkom tvoje velike in odgovorne naloge, ki si jo imel kot nadzornik strojnih inštalacij pri izgradnji proizvodno-poslovnih prostorov Sistemske tehnike. Kakor vse, si tudi to nalogo opravil požrtvovalno in visoko strokovno. Tudi po tvoji zaslugi so strojne inštalacije na objektu takšne, kot morajo biti. Marsikateri izvajalec je bogatejši za dobro strokovno izkušnjo, ko si mu razložil, da opravljeno delo ni bilo narejeno kakovostno in v skladu s predpisi ter standardi in je zato potrebno popravilo. Pa zaradi tega nikoli ni bilo jeze pri ljudeh, ki si jih prepričal s svojimi argumenti. Nasprotno, zaradi tega smo te vsi cenili ter spoštovali. Nekateri so te po takih izkušnjah celo vabili v svoje vrste, a ti nisi mogel zapustiti fabrike in krajev med Uršljo in Peco. Poslej boš tukaj počival za vedno.

V imenu vodstev Sistemske tehnike in Sistemske tehnike Armas ter vseh sodelavcev izrekam naše najgloblje sožalje bratu z družino in vsem sorodnikom.

Tebi, Ivek, pa želim miren počitek ob mami in očetu ter med tvojimi priljubljenimi planinami.

Dušan Pahor,
Pokopališče Barbara, 7. 10. 2008

POROČILA

Intervencije PGE Koroškega gasilskega zavoda v oktobru

Na ZGO-ju:

5. 9. 2008 so poklicni gasilci po vklopu javljalnika požara pregledali proizvodne prostore v Sistemski tehniki, 3. 10. 2008 so sodelovali pri delovni nesreči v Stirii Vzmeteh, 12. 10. 2008 so po vklopu javljalnika požara pregledali poslovne prostore uprave jeklarne Metala Ravne, 15. 10. 2008 so sodelovali pri delovni nesreči v Stirii Vzmeteh, 17. 10. 2008 so sodelovali pri delovni nesreči v jeklarni Metala Ravne, 17. 10. 2008 so sodelovali pri delovni nesreči v SŽ-Opremi Ravne, 26. 9. 2008 so po prijavi požara pregledali odlagališče industrijskih odpadkov, 18. 10. 2008 so sodelovali pri delovni nesreči v Termomehaniki, 19. 10. 2008 so sodelovali pri delovni nesreči v jeklarni Metala Ravne, 20. 10. 2008 so gasili požar v jeklarni Metala Ravne, 22. 10. 2008 so po vklopu javljalnika za nivo vode pregledali prostore v valjarni Metala Ravne, 22. 10. 2008 so po vklopu javljalnika požara

pregledali proizvodne prostore Sistemske tehnike, 28. 10. 2008 so sodelovali pri delovni nesreči v Styrii Vzmeteh, 28. 10. 2008 so gasili vsebino zabojnika na odlagališču industrijskih odpadkov, 31. 10. 2008 so sodelovali pri delovni nesreči v jeklarni Metala Ravne.

Druga pomoč in intervencije:

1. 10. 2008 so pomagali pri prometni nesreči v Dovžah in na Dobrijah, 4. 10. 2008 pa pri prometni nesreči na Holmcu in Legnu v Slovenj Gradcu, 9. 10. 2008 so skupaj s PGD Ravne gasili požar na objektu smučarskega kluba ob vlečnici na Poseki, 17. 10. 2008 so posredovali pri prometni nesreči v Dobji vasi.

Direktor: Roman Lupuh, dipl. org.-men.

Kadrovska gibanja v septembru

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Za določen čas so zaposlili po enega novega sodelavca v Sistemski tehniki in SŽ-Opremi Ravne. V drugih družbah ni bilo sprememb.

Prekinitve delovnega razmerja

Sistemsko tehniko in SŽ-Opremo Ravne je sporazumno zapustil po en delavec, v Strojih pa je enemu sodelavcu poteklo delovno razmerje za določen čas. V drugih družbah ni bilo sprememb.

Pripis: Objavljamo podatke le za družbe, ki še naročajo Informativni fužinar.

Po podatkih kadrovskega oddelka podjetij povzela A. C.

DRUŽBA	STEVIL ZAPOSLENIH 30. 9. 2008
PETROL ENERGETIKA	134
RAVNE	95
ŠTORE	39
TRANSKOR	44
T. K. RAVNE	2
KOROŠKI GASILSKI ZAVOD	14
SLOREST (ZGO Ravne)	29
SISTEMSKA TEHNIKA	256
SISTEMSKA TEHNIKA ARMAS	17
STROJI	116
SŽ-OPREMA RAVNE	136

Delo z razbijalnim kladivom, izdelkom SŽ-Opreme Ravne

Foto: arhiv podjetja SŽ-Oprema Ravne.

Informativni fužinar, št. 11, november 2008. Glasilo družb, nastalih iz Železarne Ravne. ISSN: C500-0572.

Založnik: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, lektor Miran Kodrin, prof.

Tel.: (02) 870 6441. Faks: (02) 82 23 013. Elektronski naslov: Andreja.Cibron@metalravne.com.

Prelom in tisk: ZIP center, d. o. o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem. Naklada: 830 izvodov.

Objavljenih prispevkov ni dovoljeno kakorkoli ponatisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.

RAZVEDRILO

Slovenski književniki

(in njihova povezava z živalmi) v premetankah

Navodilo: Deset živali razvrstite v prav toliko besedil. S prestavljanjem črk v poudarjenih besedah dobite imena in priimke besednih ustvarjalcev.

gad, gams, mačka, miška, osel, ovca, pav, pes, srna, volk

1.

Pogladil sem **KOSMINE** v bradi in razmišljal, da domoljubnež nikoli ne tišči glave v pesek kot **NOJ**. V pesmi, ki je postala neuradna himna, sem pozval rojake v boj za očetnjavo in srčno upal, da se bo prebudil _____ v ovcah.

2.

Včasih sem bil prevzetan, spet drugič **JEZEN** kot _____, mnogokrat pa sem se smejal kot **GRLICA**.

3.

Kadar se ocenjevalci spreletavajo nad glavami ustvarjalcev kakor kačji **PASTIRJI**, umetniki vseh **SORT** postanejo razdražljivi in kakor _____ popadejo po njih.

4.

V tesno oprijeti **KARDIGAN** jopici se človek počuti kot črna _____, ki potrpežljivo prenaša zaje-davski **ZOLJ**.

5.

Ker se razposajeno dijaško brenčanje ni in ni poleglo, sem blago vprašal: »Sem morda zašel v čebelje **PANJE?**« Učencem sem povedal, da je rimski pesnik **VERGIL** na smrtni postelji narekoval svoj nagrobni napis: »Mantova me je rodila, Kalabrija vzela, zdaj večno počivam v Neaplju; opeval sem pašnike, polja, junake.« Avtorja Eneide sem predstavljal kot visokoraslega moža temne polti, šibke-

ga zdravja in da je bil boječ kot _____, živel je odmaknjeno in se je le redko pojavil v Rimu.

6.

Štirje nesrečni **SAMČKI** so se tiho kot _____ razšli vsak po svoji dolini. Svareči župnikov glas jim je še dolgo odzvanjal v ušesih kot vreščanje **ORLIC**.

7.

V sanjah sem se zvijal kot **ČRV**, saj sem uzrl velikega **PITONA**, ki se je igral z menoj kot _____ z miško.

8.

Kadar sem nečimrn kot _____, se v mislih preselim pred trgovino, kjer živopisna **ARA** nago-varja mimoidoče kot kak star **GODRNJAČ**.

9.

Že od nekdanj je **NEJC** Zaplotnik skakal kot _____ . V izpovedni knjigi Pot me je pritegnila njegova neposrednost in odkritosrčnost, pa tudi opazovalni dar, saj je ob obilici himalajskih vršacev videl tudi živali – npr. **KAŠMIRKO**.

10.

Pred leti sem bil povabljen na literarni večer v **ROVINJ**. Potrpežljiv kot istrski _____ sem poslušal, kako je neki kritik zatrjeval, da sem zaradi književnih obstrancev marginalni **MOČERAD**.

Miran Kodrin

Rešitve:
1. volk, SIMON JENKO
2. gad, JANEZ CIGLER
3. pes, JOSIP STRITAR
4. ovca, ALOJZ STRITAR
5. srna, IVAN PREGELJ
6. miška, CIRIL KOSMAC
7. mačka, IVAN POTRČ
8. pav, DRAGO JANČAR
9. gams, MIŠKO KRANJEC
10. osel, ANDREJ MOROVIČ

Ko je v deželo prišla jesen, so jo v Domu starejših Na Fari na Prevaljah takole pozdravili.